

INFORMAČNÍ ZPRÁVDAJ

pro pozorovatele proměnných hvězd

pro potřebu pozorovatelů proměnných hvězd vydáno nařizovací
Hvězdárna s planetáriem Mikuláše Koperníka v Brně. Sestavuje a
řídí RNDr. Zdeněk Mikulášek, CSc.. Toto číslo obdrželi všichni
pozorovatelé, kteří se SdP MK sešli v roce 1986 a 1987 alespoň
jedno pozorování.

rok 1987

Číslo: 27

Upozornění

V rámci únoru šlo ke sešně telefonního čísla krmánské hvězdárny.
Nové telefonní číslo je 74 43 74. Předchozí číslo jsou zrušena.

Zápis z pracovní schůzky vedení programu sledování zákrytových dvíhvězd v Brně 1. 2. 1987

Účastníci: J. Sílhan, V. Bagoz, J. Borovička, A. Slatinský, P.
Papeš, P. Novák, P. Látka, M. Zajda, Z. Mikulášek, P. Kučera.

A) Kontrola naplnění semináře z roku 1986

1. Výzva k pozorování mise praktikum se setkala s odezvou a
účastí v plátnosti.
2. Výzva k pozorování hvězd typu HLÍKA účastí v plátnosti.
3. Vydání katalogu hvězd programu se očekává až do vydání 3. dílu
GCVS.
4. Práce SdP MK č. 27 byly již týdny, sčítají však řadu chyb.
Závěr pro budoucnost - práce musí projít důkladnou a důslednou
kontrolou, kterou zvládnul J. Sílhan. Práci provádějí vždy předbě-
hnu recenzí (J. Borovička, J. Sílhan). Pro přípravu práce
č. 28 budou přijaty jen ty řady, která byly porušeny v roce 1986
a sešlána na SdP MK nejpozději do 28.2.1987. Borovička svůj
příspěvek sešle do dubna 1987. Vydání Brno č. 28. do konce roku.
5. Práce se sešláním hvězdných elementů pokračují v rámci SOC
a sesterských prací RNSA, diplomových prací (P. Kučera VV Uae, WY Cep
Zajda Z Dra, Sedlak 343 Aql, TY Peg).
6. Pracovní schůzky na jektivnějších pozorovatelů se prováděly,
baže se v nich každoročně pokračovat. Termín vyhovuje.
7. Intenzivní zahraniční kontakty probíhají s pozorovateli ve
Švýcarsku a NDR. Baže a Novák projevíli zájem o nabízenou práci
na hvězdárně v Sonnebergu. Je třeba důkladně připravit nápis je-
jich práce. Zatím nápis - proměnnost MK Aur, sekundární minimum
MK Leo, díle WZ Leo a GS Cep. Další nápis sešle Dr. Mikuláško-
vi. O nabízenou práci v Mosce (NDR) sčítá se na fotografickém
fotometrii nápis není zájem.
8. Výzva ke vstupu do sešně pozorovatelů prostředků hvězd ČAS
účastí v plátnosti. Bagoz vydálo nový seznam členů.
9. Seminář se sešlá 4.-5.4.1987, praktikum 17.7.-1.8.1987.
10. Sčítá se sešlá úspěšně problémy, sčítá se sešlá sledování
kateklyzických prvků byla sešlá rozdělena.
11. Zprávy o katedrě semináře z r. 1986 byly otištěny podle dohody.

B) Kontrola naplnění pracovní schůzky z roku 1986

1. Přípravné práce na nové nápis pro pozorovatele pokračují.
byly dokončeny programy pro správné pozorování. Borovička
sešlá dodatek o pozorování hlídek. Dr. Papeš připraví čast

- tykající se fotoelektrická fotometrie.
2. Motor ve Vyškově je již uveden do provozu.
 3. Slatinecký vypracoval vyhledávací mapky a tšená okoli 112 hvězd. Tyto budou vydány po doplnění zdrojů, odkud byly převzaty, jako číslo Praei HaP Mk do jednoho roku. Jde o mimořádně cennou publikaci, o níž bude zájem i v zahraničí. Šilhánův projekt hledání a označení „pirátských“ proměnných se ukázal jako nerozumný.
 4. Práce na bibliografii zatím pozastaveny.
 5. Tabulky předběžných značení proměnných hvězd budou rozmnoženy na prsktiku ve Zdánicích, případně v Třebíči.
 6. Hájek má k dispozici výpis okamžiků minima z EBSAG do č. 70.
 7. Soubor identifikačních materiálů uložený na hvězdárně ve Vyškově není doplněn tak, jak by bylo zapotřebí. Seznam materiálů, které jsou ve Vyškově k dispozici, jakož i seznam mepek BAV získaných od A. Paechkeho, bude obsahem jednoho z budoucích čísel „Proměnných informací“.
 8. Pokračují práce na přípravě nového souboru mepek. Hájek připravil mepky BX Peg, EL Lac, TX Her, AI Dra, 477 Cyg, 839 Oph, AT Peg, BH Dra, CC Com a TT And. Před dokončením jsou OR Tau, TY Peg, TY Del, 346 Aql, WY Cnc, EK Cep, TZ Dra, FT Ori, EO Ser, BH Vir, a 508 Oph. Hotovo je též 15 oprevených mepek slabších hvězd, konečnou redakci převede J. Šilhán do konce května. Hájek odevzdá své mepky do konce dubna. Obe soubory budou publikovány na volných listech jako číslo Praei HaP Mk.
 9. Předpovědi okamžiků minima hvězd typu hlídka nejsou v souladu se skutečností, citelný je též nedostatek výpisu světelných elementů podle nichž byly předpovědi sestaveny. Jedná se o nedostatek výpočetního programu, který se pokusí napravit P. Novák. Současně opraví světelné elementy podle údajů, které mu poskytne J. Borovička. Bylo doporučeno vydávat zvlášť předpovědi pro hvězdy typu B, RJ a RS vždy na rok dopředu a hlídky na čtvrt roku dopředu. Byla též poučena možnost rozšíření pozorovacího programu. Borovička připraví návrh a zašle jej do konce února Dr. Mikuláškově.
 10. Mánkův program v Šilhánově redakci byl již publikován v časopisu Kosmos.
 11. Do konce roku 1987 by měly vyjít kapitoly z astronomie: „Mechanismy proměnnosti hvězd“, autor Z. Mikulášek. Pájde o myšlenkové jádro zamýšlené knihy „Proměnné hvězdy“, která by spolu P. Hermenoum chtěla sepeť pro nakladatelství Academia.
 12. Je naprosto nezbytné šířit veškeré informace o hvězdách a velkým (O-C) v „Proměnných informacích“, redaktorem jichž je P. Xučera, Hvězdárna Zdánice. Žádoucí by bylo publikovat tyto údaje i v EBSAG.
 13. Program hledání „pirátských proměnných“ byl odložen pro přílišnou časovou náročnost.
 14. Mikrofiše cobyčejších Praei byly již zhotoveny pečl Asů v Ondřejově a uloženy jsou u J. Šilhána.
- C) Diskuse
1. Ukazuje se potřeba zlepšit systematické vyhledávání nových adeptů pozorovatelů proměnných hvězd.
 2. Při skupinových pozorováních je třeba dodržovat zásadu skutečné nezávislosti pozorování. Veškerá pozorování vzniklá „spuštěm“ jsou mnohem horší než pozorování skutečně nezávislá. Týká se to zejména praktik s větší soustředěností. Kometická úprava pozorování jsou vždy na škodu a vedou k velkým nepříjemnostem při konečném zpracování před publikací výsledků.
 3. Mimořádnou pozornost je nutno věnovat dpravě protokolu, grafu a průsvitek, které je nutno přikládat vždy.

Zápis pořídil Miloelav Zejda

Důležité upozornění:

Veškerá časová údaje uváděné v protokolech musí být zásadně v UT! Pokud používáte starších protokolů, kde je nadepaán čas v SEČ, pak značku SEČ škrtněte a přepište na UT, čas samozřejmě uvádějte v UT. Zameší se tak vaniku mnohe nedopatření. Kontrolujte též datum pozorování, zejména pak bedlivě tehdy, probíhá-li pozorování přeě půlnoc UT.

Seminář pozorovatelů proměnných hvězd

Ve dnech 4. a 5. 4. 1987 pořádá Hvězdárna a planetárium Mikuláše Koperníka v Brně ve spolupráci se sekoi pozorovatelů proměnných hvězd ČAS při CSAV již tradiční

S e m i n á ř o v ý z k u m u p r o m ě n n ý c h h v ě z d

Seminář se koná v prostorách HaP MK v Brně na Kraví hoře (konečná stanice tramvaje č. 4. směr Jiráskova čtvrt, tel. 74 43 74)

Seminář začíná v sobotu 4. 4. v 10.00 občanského času, prezentace od 8.00. Na programu semináře v sobotu je přednáška RNDr. Jiřího Papouška, CSc. (PF UJEP Brno) na téma „Fotoelektrické pozorování proměnných hvězd“.

Pokračování ve 14.00 - zprávy jednotlivých pozorovacích skupin, drobné příspěvky, statistika pozorování, diskuse o pozorovacím programu. Večer členská schůze členů sekce pozorovatelů proměnných hvězd ČAS. V naděli 8.30 dokončení diskuse, kontrola plnění závěrečného usnesení z roku 1986 a sestavení nového usnesení. Seminář zakončí přehledová přednáška „Těsné dvojhvězdy“ proslouvená RNDr. Petrem Harmancea, CSc. z Astronomického ústavu CSAV v Ondřejově. Předpokládáný konec semináře v 12 h.

Zájemci o seminář necht naprodlennčvyplní přiloženou přihlášku a odešlou na adresu HaP MK v Brně. Na přihlášky došlé po 21. 3. nebude brán zřetel. Pro omezený počet účastníků je zajištěno ubytování v hotelu „U Jakubů“ na noci 3/4. a 4/5 4. 1987. Máte-li o ně zájem, nezapomente to uvést do přihlášky. Neaktivnějším pozorovatelům, kteří obdrží přihlášky označená razítkem HaP MK, hradí cestovní náklady a ubytování brněnská hvězdárna, ostatním účastníkům pak vysílající organizace, případně si je hradí sami.

Pokud si chcete opravit svůj exemplář Prací HaP MK č. 27, vezměte si jej sebou.

Výsledky pozorování v roce 1986

Rok 1986 je co do počtu pozorovacích řad v historii pozorovacího programu sledování zákrytových dvojhvězd zcela rekordní. Do uzávěrky došlo na HaP MK více než 970 pozorování, předběžně jich ke zpracování bylo zařazeno celkem 929!!! Definitivní statistika bude předložena na proměnářském semináři.

v Brně 5. 3. 1987

RNDr. Zdeněk Mikulášek, CSc.

č. j. 87/439